

УДК 74.01:793.38

ВІЗУАЛЬНІ ПРОЯВИ МИСТЕЦТВА ТАНЦЮ У ДИЗАЙНІ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

ІВАНІК Іван, КОЛОСНІЧЕНКО Олена

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
3212793@gmail.com

У роботі представлено дослідження впливу мистецтва та культури танцю на формування танцювального вбрання в історичному та сучасному контекстах. На основі проведеного дослідження створено колекцію танцювального одягу яка поєднує естетику історичного костюма в комбінації із сучасними трендами та інноваціями.

Ключові слова: дизайн танцювального одягу, колекція одягу, мистецтво танцю, візуальні прояви мистецтва танцю.

ВСТУП

Історичний вплив мистецтва та культури танцю на формування сучасного сценічного костюма бере свій початок з часів виникнення бального танцю у XV ст. в Італії та його поступового поширення у Франції, що в XVI-XVII стала законодавицею його основних трендів [1-3]. Спочатку бальний танець не мав чітко встановленої форми, переважали так звані "низькі танці", що зазвичай представлялися у вигляді ходів, супроводжувани співом або грою на музичних інструментах. Спортивні бальні танці йдуть витоками в романтичний період балів XVIII-XIX століть. Під музику найвидатніших композиторів того часу – Ф. Шопена та Й. Штрауса на балах танцювали вальс, мазурку й полонез. З 30-х років минулого сторіччя в Англії стали проходити перші танцювальні турніри, а пізніше до танцювальної культури доєдналася Німеччина. Спочатку турнірна танцювальна програма складалася з класичних і європейських танців. Перед другою світовою війною до Європи докотилися відгомони джазу, розкутість латиноамериканських танців знайшла своє втілення в рок-н-ролі, фокстроті, румбі тощо. Сучасний бальний танець поєднує традиційні елементи з інноваціями, а його популярність визначається не лише спортивними досягненнями, але й впливом на моду та суспільні стандарти елегантності. Розширення програм та зростання зацікавленості сприяють постійному розвитку бального танцю, відзначаючи його важливу роль у світовій культурі.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є дослідження культурних та історичних контекстів мистецтва танцю та їх візуальних проявів, що виступають підґрунтям формування сучасного танцювального одягу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Танцювальна мода є невід'ємною частиною танцювального мистецтва та культури. Візуальні прояви мистецтва танцю значною мірою залежали від самовираження виконавців через одяг, що особливо набуло розвитку у XIX-XX століттях [2]. Протягом цього періоду танцювальний одяг пройшов низку трансформацій, під впливом соціальних змін, рухів за рівні права жінок і розвитком технологічного прогресу. Так в XIX столітті популярними були великі, об'ємні спідниці (рис. 1), у той час як XX століття характеризувалося впровадженням більш практичного та вільного одягу, що дозволило виконавцям досягати вільності рухів та виразності під час танцю. Видатні танцівниці цієї епохи, такі як Айседора Дункан, виступали за натуралізм у русі та одязі, що сприяло моді на вільні вбрання, які підкреслювали природність рухів та тіла. Їх вплив на моду був не лише вираженням особистого стилю, але й відображенням ідеологічних змін у сприйнятті жіночої граціозності. Регіональні особливості жіночого танцювального одягу часто відображали культурну ідентичність та традиції. Наприклад, в Азії традиційний танцювальний одяг багато в чому зберігав своє історичне коріння, включаючи складні візерунки та оздоблення, тоді як у Західній Європі і Америці майже завжди прагнули до модернізації та внесення інновацій в матеріали та дизайн.

В XIX столітті, епоху стрімких соціальних змін, мистецтво танцю також переживало трансформацію, відмовляючись від строгих класичних форм у бік більш експресивних і емоційно насичених проявів. Це знайшло відображення в одязі, де більша свобода рухів вимагала вдосконалення тканин і кроїв. Жіночий танцювальний одяг став легшим і менш обтяжливим, що дозволяло виконувати нові танцювальні рухи [2-3]. З появою нових технологій у виробництві тканин і матеріалів, створення танцювального одягу набуло нових можливостей. Легші, більш гнучкіші тканини дозволяли танцівницям краще контролювати свої рухи і водночас створювати ефектні візуальні образи на сцені, що стало основою для модних експериментів у танцювальному одязі (рис. 1). Відкриття та зростання цікавості до інших культур у XX столітті також відіграли важливу роль у формуванні модних тенденцій у танцювальному костюмі. Елементи одягу та орнаменти з Азії, Африки та інших частин Світу стали джерелом натхнення для дизайнерів, пропонуючи нові підходи до форм, кольору і декору (рис. 2). Зі зміною суспільних норм та впливом медіа, публічні уподобання у мистецтві та моді переживали постійну еволюцію, спонукаючи зміни й у танцювальному костюмі, що призвело до появи нових колекцій.

Мода та мистецтво танцю мають глибокий зв'язок, який виходить за рамки костюма для виступів, формуючи унікальні та естетично значущі колекції жіночого одягу шляхом взаємозв'язку означених сфер. Танець може бути джерелом натхнення для тематичних колекцій сучасного одягу – елементи хореографії, історії, ритуали, пов'язані з певним стилем танцю, інтерпретуються і візуалізуються втілюючись у естетиці, пропорційному устрої, конструктивно-декоративному та змістовному наповненні танцювального костюма.

Сучасні дизайнери приділяють особливу увагу підкресленню виразності форми костюма враховуючи специфічні рухи і динаміку танцю, що дозволяє

поєднати функціональність з естетичними акцентами. Використання легких, дихаючих, еластичних тканин, що змінюють колір або створюють ефект сяєння під певним кутом освітлення, додає унікальності образам та створює новий вимір модної естетики.

Рис. 1. Моделі танцювальних суконь
а - початку; б - середини; в - кінця XIX століття

Рис. 2. Моделі танцювальних суконь
а - початку; б - середини; в - кінця XX століття

Безпосереднє співробітництво дизайнерів з танцівницями й хореографами формує аргументоване підґрунтя споживацьких потреб та дозволяє впроваджувати власні розробки в функціонально доцільний костюм для виступів. Означена колаборація відіграє важливу роль у створення одягу, оскільки не тільки допомагає танцівницям у вираженні артистичного образу, а й створює нові тренди в моді. Спосіб представлення модних колекцій теж може бути інноваційним, інтегруючи елементи танцю в модні покази. Це робить демонстрацію колекції більш захоплюючою та емоційно насиченою, відкриваючи нову роль танцю, як форми мистецтва всередині індустрії моди.

Сучасні модні тенденції в танцювальному одязі являють собою синтез історичних елементів та певних культурних практик танцю інтерпретованих в сучасному контексті, що втілюють зв'язок традицій та інновацій.

Танець як мистецтво не обмежується твердими межами і часто експериментує з формою, простором та виразністю. Транслюючи цей підхід, мода може відходити від традиційного підходу до крою та дизайну, створюючи унікальні силуети, що підкреслюють виразність рухів і динаміки тіла. В цілому, взаємодія між модою та мистецтвом танцю стимулює інновації та креативність в обох галузях, створюючи не лише унікальні колекції одягу, а й нові форми артистичного вираження. На основі проведених досліджень розроблено авторську колекцію жіночого танцювального одягу, що втілює натхнення

витонченими формами, пишними спідницями та розкішними силуетами танцювальних суконь минулих століть (рис. 3).

Рис. 3. Ескізи колекції жіночого танцювального одягу

ВИСНОВКИ

Взаємодія між модою та мистецтвом танцю створює унікальний симбіоз, що дарує нові можливості для творчості та вираження. Через концептуальне втілення теми танцю в моді, використання інноваційних матеріалів, співпрацю з хореографами та танцівницями, а також експерименти з формою і дизайном, мистецтво моди та танцю створює унікальне підґрунтя для дизайну жіночого одягу. Ця взаємодія дозволяє вільно експериментувати з ідеями, втілюючи креативні концепції та виражаючи мистецтво через тканини, колір і форму. Таке співробітництво не лише збагачує модну і мистецьку галузі, але й створює неповторні та вражаючі образи, які надихають глядачів своєю красою та глибиною вираження. Цей симбіоз моди та мистецтва танцю свідчить про безмежні можливості та красу, яка виникає, коли різні форми мистецтва знаходять спільну мову та перетинаються у творчому об'єднанні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пастухов О.А. Сучасний танець як синтез засобів мистецької виразності. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. 2021. Вип. 40. С. 106-110.
2. Butchart A. J. Fashion Chronicles: The Style Stories of History's Best Dressed. Octopus Publishing Group, 2018. 288 p.
3. Історія сукні: від шкури мамонта до XX століття. *ETHOXATA*. URL: <https://etnoxata.com.ua/statti/moda-ta-stil/istorija-sukni-vid-shkuri-mamonta-doh-stolittja>.

IVANYK I., KOLOSNICHENKO O.

VISUAL MANIFESTATIONS OF THE ART OF DANCE IN THE DESIGN OF FORMAL WOMEN'S CLOTHING

The paper presents a study of the influence of dance art and culture on the formation of dance costumes in historical and contemporary contexts. Based on the research, a collection of dancewear was created that combines the aesthetics of historical costumes with modern trends and innovations.

Keywords: *dancewear design, clothing collection, dance art, visual manifestations of dance art.*